

(1)

f אינטגרבילית בקטע $[a, b]$ נתון ולכן, ניקח חלוקה T נורמלית (כלומר החלק הגדול ביותר שואף לאפס) של הקטע $[a, b]$, ולפי סכומי רימן שלמדנו:

$$c^* \int_a^b f(x) dx = c^* \lim_{\mu(T) \rightarrow 0} \sum_{i=1}^n f(\alpha_i) \Delta x_i$$

על פי חוקי גבולות נוכל להכניס את c פנימה:

$$c^* \lim_{\mu(T) \rightarrow 0} \sum_{i=1}^n f(\alpha_i) \Delta x_i = \lim_{\mu(T) \rightarrow 0} c^* \sum_{i=1}^n f(\alpha_i) \Delta x_i = \lim_{\mu(T) \rightarrow 0} \sum_{i=1}^n cf(\alpha_i) \Delta x_i$$

על פי ההגדרה של אינטגרל:

$$\lim_{\mu(T) \rightarrow 0} \sum_{i=1}^n cf(\alpha_i) \Delta x_i = \int_a^b cf(x) dx$$

ולכן cf אינטגרבילית בקטע $[a, b]$

(2)

הפונקציה היא מונוטונית עולה וחסומה בקטע $[0, 1]$ ולכן על פי מה שלמדנו הפונקציה אינטגרבילית בקטע.

(3)

f רציפה ב $[-a, a]$ ולכן על פי מה שלמדנו היא אינטגרבילית בקטע זה.
נחלק חלוקה T_1, T_2 חלוקה נורמלית (כלומר החלק הגדול ביותר שואף לאפס) את הקטעים $[0, a]$ ו $[-a, 0]$.

ולכן יהי T כך ש $T = T_1 \cup T_2$ היא חלוקה נורמלית של הקטע $[-a, a]$ ולכן על פי סכומי רימן

$$\int_{-a}^a f(x) dx = \lim_{\mu(T) \rightarrow 0} \sum_{i=1}^n ([f(a_i) \Delta x_i] + [f(-a_i) \Delta x_i])$$

נתון כי f אי-זוגית ולכן

$$f(x) = -f(-x)$$

ולכן

$$\lim_{\mu(T) \rightarrow 0} \sum_{i=1}^n ([f(a_i) \Delta x_i] + [f(-a_i) \Delta x_i]) = \lim_{\mu(T) \rightarrow 0} \sum_{i=1}^n ([f(a_i) \Delta x_i] + [-f(a_i) \Delta x_i])$$

נוציא את המינוס מחוץ לסוגריים

$$\lim_{\mu(T) \rightarrow 0} \sum_{i=1}^n ([f(a_i) \Delta x_i] + [-f(a_i) \Delta x_i]) = \lim_{\mu(T) \rightarrow 0} \sum_{i=1}^n ([f(a_i) \Delta x_i] - [f(a_i) \Delta x_i]) = \lim_{\mu(T) \rightarrow 0} \sum_{i=1}^n 0 = 0$$

(a(4

הפונקציה $f(x) = x^2 - x - 2$ רציפה בקטע $[1, 3]$ ולכן על פי מה שלמדנו בתרגול, גם אינטגרלית בקטע זה.

נחלק את הקטע לחלקים שווים ($\Delta x = \frac{2}{n}$) ונבחר שהנקודה בכל קטע תהיה הקצה הימני ($a_i = 1 + \frac{2i}{n}$)

ולכן על פי הסכומים החלקיים של רימן:

$$\int_1^3 (x^2 - x - 2) dx = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \left[\left(1 + \frac{2i}{n}\right)^2 - \left(1 + \frac{2i}{n}\right) - 2 \right] * \frac{2}{n}$$

• נפשט את הביטוי:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \left[\left(1 + \frac{2i}{n}\right)^2 - \left(1 + \frac{2i}{n}\right) - 2 \right] * \frac{2}{n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \left[1 + \frac{4i}{n} + \frac{4i^2}{n^2} - 1 - \frac{2i}{n} - 2 \right] * \frac{2}{n}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \left[1 + \frac{4i}{n} + \frac{4i^2}{n^2} - 1 - \frac{2i}{n} - 2 \right] * \frac{2}{n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \left[\frac{4i^2}{n^2} + \frac{2i}{n} - 2 \right] * \frac{2}{n}$$

• נכניס את ה $\frac{2}{n}$ פנימה

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \left[\frac{4i^2}{n^2} + \frac{2i}{n} - 2 \right] * \frac{2}{n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \left[\frac{8i^2}{n^2} + \frac{4i}{n^2} - \frac{4}{n} \right]$$

• נשאר רק את i בתוך הסכום על מנת לקבל סדרות

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \left[\frac{8i^2}{n^2} + \frac{4i}{n^2} - \frac{4}{n} \right] = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\frac{8}{n^3} \sum_{i=1}^n i^2 + \frac{4}{n^2} \sum_{i=1}^n i - \frac{4n}{n} \right]$$

• נחשב את $\frac{8}{n^3} \sum_{i=1}^n i^2$ על פי הנוסחה הנתונה בתרגיל $\sum_{k=1}^n k^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}$

$$\frac{8}{n^3} \sum_{i=1}^n i^2 = \frac{8}{n^3} * \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} = \frac{8n(2n^2 + n + 2n + 1)}{6n^3} = \frac{16n^3 + 24n^2 + 8n}{6n^3}$$

• נחשב את $\frac{4}{n^2} \sum_{i=1}^n i$ על פי סכום סדרה חשבונית

$$\frac{4}{n^2} \sum_{i=1}^n i = \frac{4}{n^2} * \frac{n(n+1)}{2} = \frac{4n(n+1)}{2n^2} = \frac{4n^2 + 4n}{2n^2} = \frac{2n^2 + 2n}{n^2}$$

ולכן

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left[\frac{8}{n^3} \sum_{i=1}^n i^2 + \frac{4}{n^2} \sum_{i=1}^n i - \frac{4}{n} \right] = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\frac{16n^3 + 24n^2 + 8n}{6n^3} + \frac{2n^2 + 2n}{n^2} - \frac{4n}{n} \right]$$

• **נצמצם** n אפשריים ונפתור את הגבול ונקבל:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left[\frac{16n^3 + 24n^2 + 8n}{6n^3} + \frac{2n^2 + 2n}{n^2} - \frac{4n}{n} \right] = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\frac{16}{6} + \frac{24}{n} + \frac{8}{n^2} + \frac{2}{1} + \frac{2}{n} - 4 \right] = \frac{16}{6} + 2 - 4 = \frac{2}{3}$$

(b) הפונקציה $f(x) = \sqrt{x}$ רציפה בקטע $[0, 4]$ ולכן על פי מה שלמדנו בתרגול, גם אינטגרלית בקטע זה.

נחלק את הקטע ל $\frac{4i^2}{n^2}$ חלקים שווים, האורך של כל קטע יהיה נקודת הקצה הימנית $\left(\frac{4i^2}{n^2}\right)$ פחות נקודת

הקצה השמאלית $\left(\frac{4(i-1)^2}{n^2}\right)$ - $\Delta x_i = \frac{4i^2}{n^2} - \frac{4(i-1)^2}{n^2}$ ונבחר שהנקודה בכל קטע תהיה נקודת

הקצה הימנית - $a_i = \frac{4i^2}{n^2}$

ולכן על פי הסכומים החלקיים של רימן:

$$\int_0^4 \sqrt{x} dx = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \sqrt{\frac{4i^2}{n^2}} \left(\frac{4i^2}{n^2} - \frac{4(i-1)^2}{n^2} \right)$$

• **נפשט את הסוגריים**

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \sqrt{\frac{4i^2}{n^2}} \left(\frac{4i^2}{n^2} - \frac{4(i-1)^2}{n^2} \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \sqrt{\frac{4i^2}{n^2}} \left(\frac{4i^2 - (4(i^2 - 2i + 1))}{n^2} \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \sqrt{\frac{4i^2}{n^2}} \left(\frac{8i - 4}{n^2} \right)$$

• **נוציא את השורש**

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \sqrt{\frac{4i^2}{n^2}} \left(\frac{8i - 4}{n^2} \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \frac{2i}{n} \left(\frac{8i - 4}{n^2} \right)$$

• **נכניס את הכפל**

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \frac{2i}{n} \left(\frac{8i - 4}{n^2} \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \frac{16i^2 - 8i}{n^3}$$

• **נפצל לשתי שברים על מנת להוציא את i**

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \frac{16i^2 - 8i}{n^3} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \frac{16i^2}{n^3} - \frac{8i}{n^3} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{16}{n^3} \sum_{i=1}^n i^2 - \frac{8}{n^3} \sum_{i=1}^n i$$

• **נחשב את** $\frac{8}{n^3} \sum_{i=1}^n i$ **על פי סכום סדרה חשבונית**

$$\frac{8}{n^3} \sum_{i=1}^n i = \frac{8}{n^3} * \frac{n(n+1)}{2} = \frac{8n(n+1)}{2n^3} = \frac{8n^2 + 8n}{2n^3}$$

• **נחשב את** $\frac{16}{n^3} \sum_{i=1}^n i^2$ **על פי הנוסחה הנתונה בתרגיל** $\sum_{k=1}^n k^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}$

$$\frac{16}{n^3} \sum_{i=1}^n i^2 = \frac{16}{n^3} * \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} = \frac{16n(2n^2 + n + 2n + 1)}{6n^3} = \frac{32n^3 + 48n^2 + 16n}{6n^3}$$

ולכן

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{16}{n^3} \sum_{i=1}^n i^2 - \frac{8}{n^3} \sum_{i=1}^n i = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{32n^3 + 48n^2 + 16n}{6n^3} - \frac{8n^2 + 8n}{2n^3}$$

נצמצם n אפשריים ונפתור את הגבול ונקבל

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{32n^3 + 48n^2 + 16n}{6n^3} - \frac{8n^2 + 8n}{2n^3} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{32}{6} + \frac{8}{n} + \frac{16}{n^2} - \frac{4}{n} - \frac{4}{n^2} = \frac{32}{6}$$

(c) הפונקציה $f(x) = 8x - x^2$ רציפה בקטע $[2, 5]$ ולכן על פי מה שלמדנו בתרגול, גם אינטגרלית בקטע זה.

נחלק את הקטע לחלקים שווים ($\Delta x = \frac{3}{n}$) ונבחר שהנקודה בכל קטע תהיה הקצה הימני נוסף 2 כי

$$(a_i = 2 + \frac{3i}{n})$$

ולכן על פי הסכומים החלקיים של רימן:

$$\int_1^3 (8x - x^2) dx = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \left[8 * \left(2 + \frac{3i}{n} \right) - \left(2 + \frac{3i}{n} \right)^2 \right] * \frac{3}{n}$$

• נפשט את הביטוי:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \left[8 * \left(2 + \frac{3i}{n} \right) - \left(2 + \frac{3i}{n} \right)^2 \right] * \frac{3}{n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \left[16 + \frac{24i}{n} - \left(4 + \frac{12i}{n} + \frac{9i^2}{n} \right) \right] * \frac{3}{n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \left[-\frac{9i^2}{n^2} + \frac{12i}{n} + 12 \right] * \frac{3}{n}$$

• נכניס את ה $\frac{3}{n}$ פנימה

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \left[-\frac{9i^2}{n^2} + \frac{12i}{n} + 12 \right] * \frac{3}{n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \left[-\frac{27i^2}{n^3} + \frac{36i}{n^2} + \frac{36}{n} \right]$$

• נשאר רק את i בתוך הסכום על מנת לקבל סדרות

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \left[-\frac{27i^2}{n^3} + \frac{36i}{n^2} + \frac{36}{n} \right] = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[-\frac{27}{n^3} \sum_{i=1}^n i^2 + \frac{36}{n^2} \sum_{i=1}^n i + \frac{36}{n} \sum_{i=1}^n 1 \right]$$

• נחשב את $-\frac{27}{n^3} \sum_{i=1}^n i^2$ על פי הנוסחה הנתונה בתרגיל $\sum_{k=1}^n k^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}$

$$-\frac{27}{n^3} \sum_{i=1}^n i^2 = -\frac{27}{n^3} * \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} = -\frac{27n(2n^2 + n + 2n + 1)}{6n^3} = \frac{-54n^3 - 81n^2 - 27n}{6n^3}$$

• נחשב את $\frac{36}{n^2} \sum_{i=1}^n i$ על פי סכום סדרה חשבונית

$$\frac{36}{n^2} \sum_{i=1}^n i = \frac{36}{n^2} * \frac{n(n+1)}{2} = \frac{36n^2 + 36n}{2n^2}$$

נחשב את $\frac{36}{n} \sum_{i=1}^n 1$

$$\frac{36}{n} \sum_{i=1}^n 1 = \frac{36n}{n} = 36$$

ולכן

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left[-\frac{27}{n^3} \sum_{i=1}^n i^2 + \frac{36}{n^2} \sum_{i=1}^n i + \frac{36}{n} \sum_{i=1}^n 1 \right] = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\frac{-54n^3 - 81n^2 - 27n}{6n^3} + \frac{36n^2 + 36n}{2n^2} + 36 \right]$$

• **נצמצם** n אפשריים ונפתור את הגבול ונקבל:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left[\frac{-54n^3 - 81n^2 - 27n}{6n^3} + \frac{36n^2 + 36n}{2n^2} + 36 \right] = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[-\frac{54}{6} - \frac{81}{n} - \frac{27}{n^2} + 18 + \frac{18}{n} + 36 \right] = \frac{-54}{6} + 18 + 36 = 45$$

(d)

הפונקציה $f(x) = \frac{1}{x^2}$ רציפה בקטע $[a, b]$ (כי נתון $0 < a < b$) ולכן על פי מה שלמדנו בתרגול, גם אינטגרלית בקטע זה.

נחלק את הקטע ל n חלקים שווים ($\Delta x = x_{i+1} - x_i$) ונבחר שהנקודה בכל קטע תהיה ($a_i = \sqrt{x_{i+1} * x_i}$) ולכן על פי הסכומים החלקיים של רימן:

$$\int_a^b \left(\frac{1}{x^2} \right) dx = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=0}^{n-1} \left[\frac{1}{\sqrt{x_{i+1} * x_i}^2} * x_{i+1} - x_i \right]$$

• **נכניס** את $x_{i+1} - x_i$ פנימה

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=0}^{n-1} \left[\frac{1}{\sqrt{x_{i+1} * x_i}^2} * x_{i+1} - x_i \right] = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=0}^{n-1} \left[\frac{x_{i+1} - x_i}{\sqrt{x_{i+1} * x_i}^2} \right]$$

• **נחלק** גורמים משותפים

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=0}^{n-1} \left[\frac{x_{i+1} - x_i}{\sqrt{x_{i+1} * x_i}^2} \right] = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=0}^{n-1} \left[\frac{1}{x_i} - \frac{1}{x_{i+1}} \right]$$

• **נפתח** את הסכום

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=0}^{n-1} \left[\frac{1}{x_i} - \frac{1}{x_{i+1}} \right] = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\left(\frac{1}{x_0} + \frac{1}{x_1} \dots \frac{1}{x_{n-1}} \right) - \left(\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} \dots + \frac{1}{x_n} \right) \right]$$

• נחסר איברים בין 2 הסוגריים

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left[\left(\frac{1}{x_0} + \frac{1}{x_1} \dots \frac{1}{x_{n-1}} \right) - \left(\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} \dots + \frac{1}{x_n} \right) \right] = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\left(\frac{1}{x_0} + \cancel{\frac{1}{x_1}} \dots \cancel{\frac{1}{x_{n-1}}} \right) - \left(\cancel{\frac{1}{x_1}} + \cancel{\frac{1}{x_2}} \dots + \frac{1}{x_n} \right) \right] = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\frac{1}{x_0} - \frac{1}{x_n} \right]$$

$$x_0 = a$$

$$x_n = b$$

ולכן,

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left[\frac{1}{x_0} - \frac{1}{x_n} \right] = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\frac{1}{a} - \frac{1}{b} \right] = \frac{1}{a} - \frac{1}{b}$$